

## Daily Current Affairs in Telugu నేటి జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ కరెంట్ అఫైర్స్

1. ఈశాన్య భారత తొలి ఎమర్జెన్సీ ల్యాండింగ్ ఫెసిలిటీ (ELF)
2. కుమార్ భాస్కర్ వర్మ సేతు (Kumar Bhaskar Varma Setu)
3. భారతీయ తోలుబొమ్మలాటలు - స్మారక తపాసా బిళ్లల విడుదల
4. క్వంటం సెక్యూరిటీ: క్వంటం-వల్నరబుల్ క్రిప్టో అల్గారిథమ్ డిస్కవరీ టూల్
5. భారత సైన్యాధిపతి జనరల్ ఉపేంద్ర ద్వివేది ఆస్ట్రేలియా పర్యటన
6. PM RAHAT పథకం: రోడ్డు ప్రమాద బాధితులకు నగదు రహిత వైద్యం
7. బ్రహ్మపుత్ర అండర్ వాటర్ టన్నెల్: దేశంలోనే మొదటి రోడ్-కమ్-రైల్ ప్రాజెక్టు
8. 29వ దివ్య కళా మేళా: దివ్యాంగుల సాధికారత మరియు స్వయం సమృద్ధి
9. పని ప్రదేశాల్లో మహిళల భద్రత - జాతీయ సదస్సు & SHe-Box ఆవిష్కరణలు
10. భారత వ్యవసాయ రంగం - ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) విప్లవం

### ఈశాన్య భారత తొలి ఎమర్జెన్సీ ల్యాండింగ్ ఫెసిలిటీ (ELF)

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అస్సాంలోని దిబ్రూగఢ్ లో ఈశాన్య భారతదేశపు మొట్టమొదటి ఎమర్జెన్సీ ల్యాండింగ్ ఫెసిలిటీ (ELF)ని ప్రారంభించారు.



### 1. ఎమర్జెన్సీ ల్యాండింగ్ ఫెసిలిటీ (ELF) అంటే ఏమిటి?

- **నిర్వచనం:** సాధారణంగా ప్రజలు ప్రయాణించే జాతీయ రహదారులను (National Highways), అవసరమైనప్పుడు యుద్ధ విమానాలు లేదా రవాణా విమానాలు ల్యాండ్ అవ్వడానికి అనుకూలంగా మార్చడాన్ని ELF అంటారు.

- **నిర్మాణం:** ఈ రకమైన రన్వేలను చాలా పటిష్టంగా, విమానాల బరువును తట్టుకునేలా ప్రత్యేక సాంకేతికతతో నిర్మిస్తారు.

## 2. వ్యూహాత్మక ప్రాధాన్యత (Strategic Importance)

- **రక్షణ రంగం:** చైనా సరిహద్దుకు సమీపంలో ఉన్న ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో యుద్ధ సమయంలో వైమానిక దళ స్థావరాలకు (Airbases) ఏదైనా నష్టం వాటిల్లితే, ఈ ELFలు ప్రత్యామ్నాయ రన్వేలుగా ఉపయోగపడతాయి.
- **విపత్తు నిర్వహణ:** వరదలు లేదా భూకంపాల వంటి ప్రకృతి విపత్తుల సమయంలో సహాయక సామగ్రిని చేరవేయడానికి మరియు క్షతగాత్రులను తరలించడానికి ఇవి కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి.
- **కనెక్టివిటీ:** ఇది రక్షణ అవసరాలనే కాకుండా, సాధారణ రోజుల్లో రవాణా సౌకర్యాలను కూడా మెరుగుపరుస్తుంది.

## 3. ముఖ్యాంశాలు (Key Highlights)

- **వేదిక:** దిబ్రూగఢ్, అస్సాం.
- **ప్రత్యేకత:** ఈశాన్య భారత్‌లో ఇదే మొదటి ELF.
- **నిర్వహణ:** ఇది భారత వైమానిక దళం (IAF) మరియు నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (NHAI) సంయుక్త సమన్వయంతో పనిచేస్తుంది.

## పరీక్షల కోసం క్వీక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
ప్రారంభించిన ప్రాంతం	దిబ్రూగఢ్ (అస్సాం)
ప్రాధాన్యత	ఈశాన్య భారత్‌లో మొదటి ELF
ఉపయోగం	రక్షణ అవసరాలు & విపత్తు నిర్వహణ
భారతదేశంలో మొదటి ELF	NH-925A పై (గందవ్-బాఖసర్ సెక్షన్, రాజస్థాన్)
నిర్వహణ సంస్థలు	IAF & NHAI

### అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):

మెయిన్ పరీక్షల్లో "భారత సరిహద్దు మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి" (Border Infrastructure Development) గురించి రాసేటప్పుడు, ఈ ELFల ఏర్పాటును ఒక ముఖ్యమైన పాయింట్ గా పేర్కొనాలి. ఇది 'యాక్ట్ ఈస్ట్' (Act East Policy) లో భాగంగా ఈశాన్య రాష్ట్రాల భద్రత మరియు అభివృద్ధిని ఏకీకృతం చేసే వ్యూహంలో భాగం.

- టీమ్ examchamps.in

### కుమార్ భాస్కర్ వర్మ సేతు (Kumar Bhaskar Varma Setu)

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అస్సాంలోని గౌహతిలో బ్రహ్మపుత్ర నదిపై నిర్మించిన కుమార్ భాస్కర్ వర్మ సేతును ప్రారంభించారు. ఇది ఈశాన్య భారతదేశ రవాణా వ్యవస్థలో ఒక మైలురాయి.



### 1. వంతెన విశేషాలు (Key Features)

- **నది:** బ్రహ్మపుత్ర నదిపై నిర్మించబడింది.
- **డిజైన్:** ఇది 6-లేన్ల ఎక్స్ట్రాడోస్డ్ బ్రిడ్జ్ (Extradosed Bridge). ఈ సాంకేతికతతో నిర్మించిన ఈశాన్య భారత్ లోని మొదటి వంతెన ఇది.

- **పొడవు & సామర్థ్యం:** గతంలో గంటల కొద్దీ పట్టే ప్రయాణ సమయాన్ని ఈ వంతెన కేవలం 7 నిమిషాలకు తగ్గిస్తుంది.

## 2. వ్యూహాత్మక మరియు ఆర్థిక ప్రాధాన్యత

- **3C ఫార్ములా:** ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా **Connectivity** (అనుసంధానం), **Comfort** (సౌకర్యం), మరియు **Commerce** (వాణిజ్యం) మెరుగుపడతాయని ప్రధాని పేర్కొన్నారు.
- **పర్యాటకం:** ప్రసిద్ధ **కామాఖ్య ఆలయానికి** వెళ్లే భక్తులకు ఈ వంతెన ప్రయాణాన్ని అత్యంత సులభతరం చేస్తుంది.
- **ప్రాంతీయ అభివృద్ధి:** గౌహతి మరియు ఉత్తర గౌహతి మధ్య అనుసంధానాన్ని పెంచడం ద్వారా స్థానిక ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తుంది.

## 3. కుమార్ భాస్కర్ వర్మ - చారిత్రక నేపథ్యం (Static GK Connection)

- **ఎవరు?:** ఈ వంతెనకు ప్రాచీన కామరూప రాజ్యాన్ని (అస్సాం) పాలించిన **వర్మ రాజవంశానికి** చెందిన ప్రసిద్ధ రాజు 'కుమార్ భాస్కర్ వర్మ' పేరు పెట్టారు.
- **చారిత్రక సంబంధం:** ఈయన హర్షవర్మనుడికి సమకాలీనుడు. చైనా యాత్రికుడు హువాన్ త్సాంగ్ ఈయన కాలంలోనే కామరూపాన్ని సందర్శించారు.

## పరీక్షల కోసం క్వీక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
వంతెన పేరు	కుమార్ భాస్కర్ వర్మ సేతు
నది	బ్రహ్మపుత్ర
ప్రాంతం	గౌహతి, అస్సాం
సాంకేతికత	ఎక్స్‌ట్రాడోస్ట్ బ్రిడ్జ్ (6-లేన్లు)
ప్రయోజనం	కామాఖ్య ఆలయ కనెక్టివిటీ & వాణిజ్య అభివృద్ధి

## అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):

మెయిన్ పరీక్షల్లో "ఈశాన్య రాష్ట్రాల మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి" గురించి రాసేటప్పుడు, బ్రహ్మపుత్ర నదిపై నిర్మించిన ఈ కొత్త వంతెనలను (ఉదా: భూపేన్ హజారికా సేతు, బోగీబీల్ బ్రిడ్జ్, మరియు ఇప్పుడు కుమార్ భాస్కర్ వర్మ సేతు) ఉదాహరణలుగా పేర్కొనాలి. ఇవి కేవలం రవాణా మార్గాలే కాకుండా, ఆ ప్రాంత భౌగోళిక ఏకీకరణకు (Geographical Integration) కీలకమైనవి.

- టీమ్ examchamps.in

## భారతీయ తోలుబొమ్మలాటలు - స్మారక తపాసా బిళ్ళల విడుదల

భారతీయ సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని మరియు ప్రాచీన కథా కళారూపాలను గౌరవిస్తూ, భారత తపాసా శాఖ 'Puppets of India' పేరుతో 8 స్మారక తపాసా బిళ్ళల (Commemorative Postage Stamps) సెట్‌ను విడుదల చేసింది.



### 1. తోలుబొమ్మలాటల వర్గీకరణ (Classification of Puppetry)

భారతదేశంలో తోలుబొమ్మలాటలు ప్రధానంగా నాలుగు రూపాల్లో ఉన్నాయి:

1. స్ట్రింగ్ పప్పెట్స్ (String): దారాలతో ఆడించేవి.

2. గ్లోవ్ పప్పెట్స్ (Glove): చేతి వేళ్లతో ఆడించేవి.
3. రాడ్ పప్పెట్స్ (Rod): కర్రల సహాయంతో ఆడించేవి.
4. షాడో పప్పెట్స్ (Shadow): తెర వెనుక వెలుతురు సహాయంతో బొమ్మల నీడలను ప్రదర్శించేవి.

## 2. విడుదలైన 8 రకాల తపాసా బిళ్ళలు - ప్రాంతీయ గుర్తింపు

ఈ ప్రత్యేక ఇష్యూలో దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన 8 ప్రసిద్ధ కళారూపాలను ప్రదర్శించారు:

కళారూపం పేరు	రాష్ట్రం	రకం (Form)
తోలుబొమ్మలాట (Tolu Bommalatta)	ఆంధ్రప్రదేశ్	షాడో (నీడ)
కత్తుట్లీ (Kathputli)	రాజస్థాన్	స్ట్రీంగ్ (దారం)
యక్షగాన సూత్రద గొంబెయట్ట	కర్ణాటక	స్ట్రీంగ్ (దారం)
పావకథాకళి (Pavakathakali)	కేరళ	గ్లోవ్ (చేతి)
రావణభాయ (Ravanachhaya)	ఒడిశా	షాడో (నీడ)
కాతి కుండేయ్ (Kathi Kundhei)	ఒడిశా	రాడ్ (కర్ర)
డేంజర్ పుతుల్ (Daanger Putul)	పశ్చిమ బెంగాల్	రాడ్ (కర్ర)
బెనిర్ పుతుల్ (Benir Putul)	పశ్చిమ బెంగాల్	గ్లోవ్ (చేతి)

## 3. ముఖ్యాంశాలు (Key Points)

- **రూపకర్త:** ఈ తపాసా బిళ్ళలు మరియు ఫస్ట్ డే కవర్‌ను శ్రీ శంఖు సమంత రూపొందించారు.
- **సహకార సంస్థలు:** సంగీత నాటక అకాడమీ, ఇందిరా గాంధీ నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ ది ఆర్ట్స్ (IGNCA) సహచారాన్ని అందించాయి.

- **ప్రాధాన్యత:** ఈ కళారూపాలు కేవలం వినోదమే కాకుండా పురాణాలు, సామాజిక అంశాలను తరతరాలకు చేరవేసే 'మినీ అంబాసిడర్లు'.

**పరీక్షల కోసం క్వీక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):**

అంశం	వివరాలు
విడుదల తేదీ	13 ఫిబ్రవరి 2026
మొత్తం స్థాంపులు	8
ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాతినిధ్యం	తోలుబొమ్మలాట
తపాసా శాఖ కార్యదర్శి	వందిత కౌల్
స్థాంపు ధర	500 పైసలు (ఒక్కొక్కటి)

**అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):**

మెయిన్స్ పరీక్షల్లో "భారతీయ జానపద కళలు - పరిరక్షణ" అనే అంశంపై సమాధానం రాసేటప్పుడు, ప్రభుత్వం ఇలాంటి తపాసా బిళ్లల ద్వారా ఇచ్చే గుర్తింపు కళాకారులకు ఎంతటి ప్రోత్సాహాన్నిస్తుందో వివరించాలి. ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన 'తోలుబొమ్మలాట' అంతర్జాతీయ గుర్తింపు పొందిన నీడ నాటక రూపం, ఇది రామాయణ, మహాభారత గాథలను ప్రజల్లోకి తీసుకువెళ్లడంలో కీలక పాత్ర పోషించింది.

- టీమ్ examchamps.in

**క్వాంటం సెక్యూరిటీ: క్వాంటం-వల్నరబుల్ క్రిప్టో అల్గారిథమ్ డిస్కవరీ టూల్**

భారత ప్రభుత్వ టెలికమ్యూనికేషన్స్ విభాగం (DoT) పరిధిలోని C-DOT (Centre for Development of Telematics) మరియు **సినర్జీ క్వాంటం (Synergy Quantum)** మధ్య ఒక ముఖ్యమైన ఒప్పందం కుదిరింది. క్వాంటం కంప్యూటింగ్ ద్వారా భవిష్యత్తులో ఎదురయ్యే సైబర్ ముప్పులను ఎదుర్కోవడానికి ఒక 'ఆటోమేటెడ్ టూల్'ను అభివృద్ధి చేయడం దీని ప్రధాన ఉద్దేశ్యం.

## 1. ప్రాజెక్టు లక్ష్యం (Objective)

- **డిటెక్షన్ & క్లాసిఫికేషన్:** డిజిటల్ పరికరాలలో ఉపయోగించే క్రిప్టోగ్రాఫిక్ అల్గారిథమ్లను స్కాన్ చేసి, వాటిలో **క్వాంటం-సేఫ్** (సురక్షితమైనవి) మరియు **క్వాంటం-వల్నరబుల్** (ప్రమాదంలో ఉన్నవి) వేటికవి వేరుగా గుర్తిస్తుంది.
- **వల్నరబిలిటీ అసెస్మెంట్:** క్వాంటం కంప్యూటర్లు ప్రస్తుతం ఉన్న సాంప్రదాయ ఎన్క్రిప్షన్ (Encryption) పద్ధతులను సులభంగా ఛేదించగలవు. ఈ టూల్ అటువంటి బలహీనతలను గుర్తించి నివేదికను అందిస్తుంది.

## 2. టూల్ యొక్క మూడు ప్రధాన మాడ్యూల్స్

ఈ పరిష్కారం మూడు కోర్ మాడ్యూల్స్ ద్వారా పనిచేస్తుంది:

1. **Web Application:** నెట్వర్క్ ట్రాఫిక్ మరియు బాహ్య భద్రతా ముప్పులను (Black-box scanning) అంచనా వేస్తుంది.
2. **Security Scanner Agent:** పరికరంలోని లైబ్రరీలు మరియు సాఫ్ట్వేర్ పైళ్లను అంతర్గతంగా స్కాన్ చేస్తుంది.
3. **Control Software:** డేటాను క్రోడీకరించి, అన్ని బలహీనతలపై ఒకే ఏకీకృత నివేదికను (Unified Report) అందిస్తుంది.

## 3. వ్యూహాత్మక ప్రాధాన్యత

- **ఆత్మనిర్భర్ భారత్:** దేశీయ పరిశోధన మరియు ఆవిష్కరణల ద్వారా స్వదేశీ క్వాంటం సెక్యూరిటీ పరిష్కారాలను రూపొందించడం.
- **ముఖ్య రంగాలు:** రక్షణ (Defense), బ్యాంకింగ్, టెలికమ్యూనికేషన్స్ మరియు ప్రభుత్వ రంగాలలోని డిజిటల్ మౌలిక సదుపాయాలను భవిష్యత్తు క్వాంటం దాడుల నుండి కాపాడుతుంది.
- **పోస్ట్-క్వాంటం క్రిప్టోగ్రఫీ (PQC):** పాత భద్రతా పద్ధతుల నుండి కొత్త క్వాంటం-సేఫ్ సెక్యూరిటీకి మారడానికి (Migration) ఈ టూల్ మార్గదర్శకంగా పనిచేస్తుంది.

**పరీక్షల కోసం క్వీక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):**

అంశం	వివరాలు
C-DOT	భారత ప్రభుత్వ టెలికాం R&D సంస్థ.
ఒప్పందం ఎవరితో?	సినర్జీ క్వంటం ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
లక్ష్యం	క్వంటం-వల్నరబుల్ క్రిప్టో అల్గారిథమ్లను గుర్తించే టూల్ అభివృద్ధి.
నేషనల్ క్వంటం మిషన్	దీని కింద C-DOT మరియు IIT మద్రాస్ సంయుక్తంగా 'క్వంటం కమ్యూనికేషన్స్ హబ్'ను ఏర్పాటు చేశాయి.
ముఖ్య పాయింట్	సాంప్రదాయ క్రిప్టోగ్రఫీని క్వంటం కంప్యూటర్లు ఛేదించగలవు, అందుకే PQC (Post Quantum Cryptography) అవసరం.

**అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):**

మెయిన్ పరీక్షల్లో "సైబర్ సెక్యూరిటీ సవాళ్లు" లేదా "నెక్స్ట్ జనరేషన్ టెక్నాలజీస్" గురించి రాసేటప్పుడు, **క్వంటం కంప్యూటింగ్** తెచ్చే ముప్పులను మరియు భారత్ అభివృద్ధి చేస్తున్న PQC పరిష్కారాలను ఉదాహరణగా పేర్కొనాలి. క్వంటం యుగంలో 'సార్వభౌమాధికారం' (Sovereignty) కాపాడుకోవడానికి స్వదేశీ క్వంటం సెక్యూరిటీ టూల్స్ అత్యంత అవసరం.

- టీమ్ examchamps.in

**భారత సైన్యాధిపతి జనరల్ ఉపేంద్ర ద్వివేది ఆస్ట్రేలియా పర్యటన**

భారత సైన్యాధిపతి (COAS) **జనరల్ ఉపేంద్ర ద్వివేది** ఫిబ్రవరి 16 నుండి 19, 2026 వరకు ఆస్ట్రేలియాలో అధికారిక పర్యటన చేపట్టనున్నారు. ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో శాంతి, భద్రతలను పెంపొందించడం మరియు ఇరు దేశాల మధ్య రక్షణ సహకారాన్ని బలోపేతం చేయడం ఈ పర్యటన ప్రధాన లక్ష్యం.



## 1. పర్యటనలోని ముఖ్య అంశాలు (Key Highlights)

- **సైనిక చర్యలు:** ఆస్ట్రేలియా రక్షణ దళాల (ADF) సీనియర్ నాయకత్వంతో శిక్షణ, ఉమ్మడి విన్యాసాలు మరియు సామర్థ్య పెంపుపై చర్యలు జరుపుతారు.
- **ముఖ్య సమావేశం:** ఆస్ట్రేలియా ఆర్మీ చీఫ్ లెఫ్టినెంట్ జనరల్ సైమన్ స్టువర్ట్తో భేటీ అవుతారు. విశేషమేమిటంటే, వీరిద్దరూ US ఆర్మీ వార్ కాలేజీ (క్లాస్ ఆఫ్ 2015) పూర్వ విద్యార్థులు.
- **AUSTRALIA విన్యాసం:** ఆస్ట్రేలియా ఆర్మీలోని 2వ డివిజన్తో చర్యలు జరుపుతారు. ఈ విభాగం భారత్-ఆస్ట్రేలియా ద్వైపాక్షిక వ్యాయామం 'ఆస్ట్రాహింద్' (AUSTRALIA) లో పాల్గొంటుంది. దీని తదుపరి ఎడిషన్ 2026లో భారతదేశంలో జరగనుంది.
- **వ్యూహాత్మక సందర్శనలు:** కాన్పూరాలోని ఆస్ట్రేలియన్ డిఫెన్స్ కాలేజీని సందర్శించి, అధికారులను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తారు. అలాగే హెడ్ క్వార్టర్స్ జాయింట్ ఆపరేషన్స్ కమాండ్ (HQJOC) లో మల్టీ-డొమైన్ ఆపరేషన్లపై అవగాహన పొందుతారు.

## 2. భారత్ - ఆస్ట్రేలియా రక్షణ సంబంధాలు (Strategic Ties)

- **ఇండో-పసిఫిక్ విజన్:** ఇరు దేశాలు 'క్వాడ్' (QUAD) గ్రూపులో సభ్యులుగా ఉండి, స్వేచ్ఛాయుతమైన ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతం కోసం కృషి చేస్తున్నాయి.
- **వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యం:** 2020లో ఇరు దేశాల మధ్య సంబంధాలు సమగ్ర వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యం (Comprehensive Strategic Partnership) స్థాయికి పెంచబడ్డాయి.

- **Mutual Logistics Support Agreement (MLSA):** ఈ ఒప్పందం ద్వారా ఇరు దేశాల సైన్యాలు ఒకరి స్థావరాలను మరొకరు ఇంధనం మరియు ఇతర అవసరాల కోసం వాడుకోవచ్చు.

**పరీక్షల కోసం క్విక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):**

అంశం	వివరాలు
భారత సైన్యాధిపతి	జనరల్ ఉపేంద్ర ద్వివేది
ఆస్ట్రేలియా ఆర్మీ చీఫ్	లెఫ్టినెంట్ జనరల్ సైమన్ స్టువర్ట్
ఉమ్మడి సైనిక విన్యాసం	ఆస్ట్రాహింద్ (AUSTRAHIND) - 2026లో భారత్‌లో జరగనుంది
నౌకాదళ విన్యాసం	ఆసిండెక్స్ (AUSINDEX)
బహుపాక్షిక విన్యాసం	మలబార్ (Malabar) - భారత్, ఆస్ట్రేలియా, US, జపాన్ పాల్గొంటాయి

**అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):**

మెయిన్స్ పరీక్షల్లో "భారతదేశం యొక్క రక్షణ దౌత్యం" (Defence Diplomacy) గురించి రాసేటప్పుడు, ఇలాంటి ఉన్నత స్థాయి సైనిక పర్యటనలను ప్రస్తావించాలి. చైనా యొక్క పెరుగుతున్న ప్రాబల్యాన్ని అడ్డుకోవడానికి ఆస్ట్రేలియా వంటి కీలక భాగస్వామ్య దేశాలతో సైనిక అనుసంధానం (Military Interoperability) పెంచుకోవడం భారత్‌కు వ్యూహాత్మకంగా చాలా అవసరం.

- టీమ్ examchamps.in

**PM RAHAT పథకం: రోడ్డు ప్రమాద బాధితులకు నగదు రహిత వైద్యం**

కేంద్ర ప్రభుత్వం రోడ్డు ప్రమాద బాధితులను ఆదుకోవడానికి, వారికి సకాలంలో వైద్యం అందించడానికి "PM RAHAT" (Road Accident Victim Hospitalization and Assured

Treatment) పథకాన్ని ప్రారంభించింది. ఇది 'సేవా తీర్థం' నుండి ప్రధానమంత్రి తీసుకున్న తొలి కీలక నిర్ణయం.

### 1. పథకం యొక్క ప్రధాన ఉద్దేశ్యం

- **గోల్డెన్ అవర్ (Golden Hour):** ప్రమాదం జరిగిన మొదటి గంటలో (గోల్డెన్ అవర్) బాధితులకు వైద్యం అందిస్తే 50% మరణాలను నివారించవచ్చు. ఈ లక్ష్యంతోనే ఈ పథకం రూపుదిద్దుకుంది.
- **నగదు రహిత చికిత్స:** బాధితులకు ఆర్థిక ఇబ్బందులు లేకుండా తక్షణమే ఆసుపత్రిలో చేర్చుకుని చికిత్స అందించడం.

### 2. పథకం యొక్క ముఖ్యాంశాలు (Key Features)

- **చికిత్స పరిమితి:** ప్రతి బాధితుడికి గరిష్టంగా ₹1.5 లక్షల వరకు నగదు రహిత చికిత్స అందుతుంది.
- **కాలపరిమితి:** ప్రమాదం జరిగిన తేదీ నుండి 7 రోజుల వరకు ఈ చికిత్స వర్తిస్తుంది.
- **ERSS 112 అనుసంధానం:** ప్రమాదం జరిగినప్పుడు 112 హెల్ప్‌లైన్ కు కాల్ చేయడం ద్వారా సమీపంలోని ఆసుపత్రి మరియు అంబులెన్స్ వివరాలను పొందవచ్చు.
- **స్ట్రాటెజీ:** ప్రాణాపాయం లేని కేసుల్లో 24 గంటలు, ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉన్నవారికి 48 గంటల వరకు స్ట్రాటెజీ చికిత్స అందిస్తారు.

### 3. సాంకేతికత మరియు అమలు (Digital Framework)

ఈ పథకం రెండు ప్రధాన డిజిటల్ ప్లాట్‌ఫారమ్ల కలయికతో పనిచేస్తుంది:

1. **eDAR (Electronic Detailed Accident Report):** రోడ్డు రవాణా మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క ప్రమాద నివేదిక పోర్టల్.
  2. **TMS 2.0 (Transaction Management System):** నేషనల్ హెల్త్ అథారిటీ (NHA) యొక్క లావాదేవీల వ్యవస్థ.
- **క్లెయిమ్ చెల్లింపు:** స్టేట్ హెల్త్ ఏజెన్సీ ఆమోదించిన 10 రోజుల్లోపు ఆసుపత్రులకు నిధులు విడుదలవుతాయి.

#### 4. నిధుల సమీకరణ (Funding)

చికిత్స ఖర్చులను మోటార్ వెహికల్ యాక్సిడెంట్ ఫండ్ (MVA) ద్వారా చెల్లిస్తారు:

- భీమా ఉన్న వాహనాలు: జనరల్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీల వాటా నుండి.
- భీమా లేని లేదా పిల్ & రన్ కేసులు: కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ కేటాయింపుల నుండి.

పరీక్షల కోసం క్విక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
పథకం పేరు	PM RAHAT
మంత్రిత్వ శాఖ	రోడ్డు రవాణా మరియు రహదారుల మంత్రిత్వ శాఖ
నగదు రహిత పరిమితి	₹1.5 లక్షలు (7 రోజుల వరకు)
హెల్ప్లైన్ నంబర్	112 (Emergency Response Support System)
ఫిర్యాదుల పరిష్కారం	జిల్లా కలెక్టర్ అధ్యక్షతన ఉండే జిల్లా రోడ్డు సేఫ్టీ కమిటీ
ముఖ్య ఉద్దేశ్యం	రోడ్డు ప్రమాద మరణాలను తగ్గించడం (Golden Hour intervention)

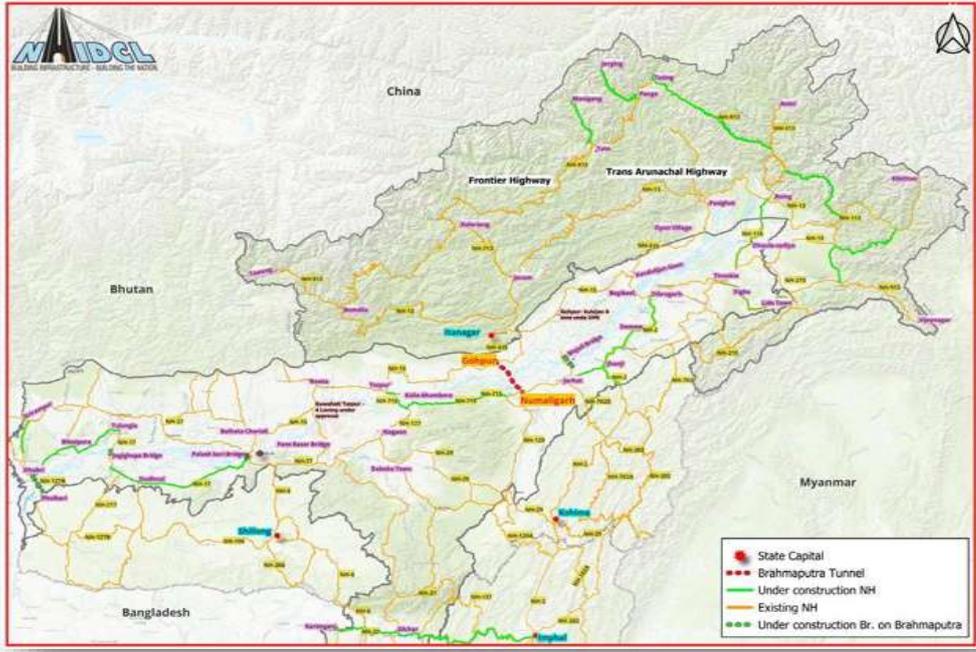
అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):

మెయిన్ పరీక్షల్లో "భారతదేశంలో రోడ్డు భద్రత - ప్రభుత్వ చర్యలు" అనే ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు, 'PM RAHAT' పథకాన్ని ఒక విప్లవాత్మక అడుగుగా పేర్కొనాలి. ఇది కేవలం ఆరోగ్య పథకమే కాదు, ఆసుపత్రులకు ఆర్థిక భరోసా ఇస్తూ, బాధితులను కాపాడే 'రాహ్-వీర్' (Good Samaritans) కు ధైర్యాన్నిచ్చే సామాజిక భద్రతా వలయం.

- టీమ్ examchamps.in

## బ్రహ్మపుత్ర అండర్ వాటర్ టన్నెల్: దేశంలోనే మొదటి రోడ్-కమ్-రైల్ ప్రాజెక్టు

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అధ్యక్షతన జరిగిన ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ (CCEA), అస్సాంలోని బ్రహ్మపుత్ర నది కింద నిర్మించే వ్యూహాత్మక అండర్ వాటర్ టన్నెల్ కు ఆమోదం తెలిపింది.



### 1. ప్రాజెక్టు ముఖ్యాంశాలు (Project Highlights)

- **వేదిక:** అస్సాంలోని గోహాపూర్ (NH-15) నుండి నుమాలిగడ్ (NH-715) వరకు.
- **ప్రత్యేకత:** ఇది భారతదేశంలోనే మొట్టమొదటి అండర్ వాటర్ 'రోడ్-కమ్-రైల్' టన్నెల్. ప్రపంచంలో ఇది రెండవది.
- **మొత్తం పొడవు:** 33.7 కి.మీ (ఇందులో నది కింద టన్నెల్ పొడవు 15.79 కి.మీ).
- **మొత్తం వ్యయం:** ₹18,662.02 కోట్లు.
- **నిర్మాణ పద్ధతి:** Twin Tube TBM (Tunnel Boring Machine) ద్వారా EPC మోడ్ లో నిర్మిస్తారు.

### 2. వ్యూహాత్మక మరియు ఆర్థిక ప్రాధాన్యత

- **ప్రయాణ సమయం తగ్గింపు:** ప్రస్తుతం ఈ రెండు ప్రాంతాల మధ్య దూరం 240 కి.మీ (6 గంటల ప్రయాణం). ఈ టన్నెల్ పూర్తయితే దూరం మరియు సమయం భారీగా తగ్గుతాయి.
- **మల్టీ-మోడల్ కనెక్టివిటీ:** ఇది రెండు ప్రధాన జాతీయ రహదారులు (NH-15, NH-715) మరియు రెండు రైల్వే లైన్లను (రంగియా & తిన్నుకియా డివిజన్లు) అనుసంధానిస్తుంది.
- **రక్షణ రంగం:** అరుణాచల్ ప్రదేశ్ సరిహద్దుకు సమీపంలో ఉండటం వల్ల యుద్ధ సమయంలో సైనిక బలగాలను, సామగ్రిని వేగంగా తరలించడానికి ఇది అత్యంత కీలకం.
- **కాజీరంగా రక్షణ:** ప్రస్తుతం ట్రాఫిక్ కాజీరంగా నేషనల్ పార్క్ గుండా వెళ్తోంది. ఈ టన్నెల్ వల్ల అడవి గుండా వెళ్లే వాహనాల రద్దీ తగ్గి వన్యప్రాణులకు రక్షణ కలుగుతుంది.

### 3. కనెక్ట్ అయ్యే కీలక ప్రాంతాలు (Nodes)

- **విమానాశ్రయాలు (02):** ఇటానగర్ (హోలోంగి) మరియు తేజ్పూర్.
- **ఆర్థిక కేంద్రాలు (11):** నుమాలిగడ్ ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా, జోర్డాట్ DIC, జోగిఘోపా MMLP.
- **పర్యాటక ప్రాంతాలు:** కాజీరంగా నేషనల్ పార్క్, దేవ్పహార్ పురావస్తు ప్రదేశం.

### పరీక్షల కోసం క్వీక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
ప్రాజెక్టు పేరు	బ్రహ్మపుత్ర అండర్ వాటర్ రోడ్-కమ్-రైల్ టన్నెల్
ప్రధాన ప్రాంతాలు	గోహ్పూర్ - నుమాలిగడ్ (అస్సాం)
టన్నెల్ పొడవు	15.79 కి.మీ
ఉపాధి కల్పన	80 లక్షల పనిదినాల ప్రత్యక్ష & పరోక్ష ఉపాధి
అనుసంధానం	అస్సాం, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, నాగాలాండ్

### అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):

మెయిన్స్ పరీక్షల్లో "ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో మౌలిక సదుపాయాలు - వ్యూహాత్మక ప్రాధాన్యత" అనే అంశంపై సమాధానం రాసేటప్పుడు, ఈ ప్రాజెక్టును తప్పక పేర్కొనాలి. ఇది PM

గతిశక్తి లక్ష్యాలైన మల్టీ-మోడల్ కనెక్టివిటీ మరియు లాజిస్టిక్స్ ఖర్చుల తగ్గింపుకు ఒక అద్భుతమైన ఉదాహరణ. అలాగే ఇది బ్రహ్మపుత్ర నదిపై ఉన్న వంతెనల కంటే సురక్షితమైనది (వైమానిక దాడుల నుండి రక్షణ ఉంటుంది).

- టీమ్ examchamps.in

## 29వ దివ్య కళా మేళా: దివ్యాంగుల సాధికారత మరియు స్వయం సమృద్ధి

కేంద్ర సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రి డాక్టర్ వీరేంద్ర కుమార్ చండీగఢ్ లో 29వ 'దివ్య కళా మేళా'ను ప్రారంభించారు. ఇది కేవలం ఒక ప్రదర్శన మాత్రమే కాదు, దివ్యాంగుల గౌరవం, స్వయం సమృద్ధి మరియు సాధికారతకు ప్రతిరూపమని ఆయన పేర్కొన్నారు.



### 1. దివ్య కళా మేళా - ముఖ్య ఉద్దేశ్యం

- **మార్కెట్ అనుసంధానం:** దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న దివ్యాంగ కళాకారులు, పారిశ్రామికవేత్తలు తయారు చేసిన ఉత్పత్తులకు మార్కెట్ సౌకర్యాన్ని కల్పించడం.
- **ఆర్థిక సమీళితత్వం:** దివ్యాంగుల నైపుణ్యాలను ఆర్థిక శక్తిగా మార్చడం ద్వారా వారిని సమాజంలో భాగస్వాములను చేయడం.

## 2. సాధికారత ప్రయాణం (2014 నుండి కీలక మార్పులు)

- **పరిభాష మార్పు:** ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ నాయకత్వంలో దివ్యాంగుల పట్ల గౌరవాన్ని పెంచేలా 'వికలాంగులు' అనే పదం స్థానంలో 'దివ్యాంగులు' అనే పదాన్ని ప్రవేశపెట్టారు.
- **చట్టపరమైన రక్షణ:** దివ్యాంగుల హక్కుల చట్టం, 2016 (RPwD Act, 2016) ద్వారా వైకల్యాల విభాగాలను విస్తరించడమే కాకుండా, విద్య, ఉద్యోగాల్లో సమాన అవకాశాలు కల్పించారు.
- **సుగమ్య భారత్ అభియాన్:** ప్రభుత్వ భవనాలు, రవాణా వ్యవస్థలను దివ్యాంగులకు అనుకూలంగా (Accessibility) మార్చడం.

## 3. గణాంకాలు మరియు ఆర్థిక ప్రభావం

- **వ్యాపార లావాదేవీలు:** గత మూడేళ్లలో నిర్వహించిన దివ్య కళా మేళాల ద్వారా సుమారు ₹23.66 కోట్ల విలువైన వ్యాపారం జరిగింది.
- **భాగస్వామ్యం:** ఇప్పటివరకు 28 ప్రదేశాలలో జరిగిన మేళాల్లో 2,362 మంది దివ్యాంగ పారిశ్రామికవేత్తలు పాల్గొన్నారు.
- **రుణ సౌకర్యం:** దివ్యాంగ వ్యవస్థాపకతను ప్రోత్సహించడానికి ప్రభుత్వం ₹20 కోట్ల కంటే ఎక్కువ రుణాలను మంజూరు చేసింది.
- **ఉపాధి (Rozgar Mela):** సమాంతరంగా నిర్వహించే రోజ్ గార్ మేళాల ద్వారా దివ్యాంగులకు ప్రైవేట్ కంపెనీలలో ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పిస్తున్నారు.

## 4. చండీగఢ్ మేళా విశేషాలు

- **దివ్య కళా శక్తి (ఫిబ్రవరి 21):** దివ్యాంగ కళాకారుల అసాధారణ ప్రతిభను ప్రదర్శించే సాంస్కృతిక కార్యక్రమం.
- **సమ్మిళిత క్రీడలు:** బాక్సియా (Boccia) మరియు బ్లైండ్ క్రికెట్ వంటి క్రీడలను నిర్వహిస్తున్నారు.
- **సహాయక పరికరాలు:** ALIMCO స్టాల్ ద్వారా సహాయక పరికరాల కోసం రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునే సౌకర్యం.

## పరీక్షల కోసం క్విక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
మేళా ఎడిషన్	29వ దివ్య కళా మేళా
వేదిక	చండీగఢ్
మంత్రిత్వ శాఖ	సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత మంత్రిత్వ శాఖ
ముఖ్య చట్టం	దివ్యాంగుల హక్కుల చట్టం, 2016
నోడల్ ఏజెన్సీ	NDFDC (National Divyangjan Finance and Development Corporation)

**అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):**

మెయిన్స్ పరీక్షల్లో "భారతదేశంలో బలహీన వర్గాల సాధికారత" గురించి రాసేటప్పుడు, 'దివ్య కళా మేళా' వంటి కార్యక్రమాలు దివ్యాంగులను కేవలం 'లభిదారులు' (Beneficiaries) గానే కాకుండా 'సంపద సృష్టికర్తలు' (Wealth Creators) గా ఎలా మారుస్తున్నాయో వివరించాలి. ఇది 'సబ్జా సాఫ్ట్, సబ్జా వికాస్' లక్ష్యానికి ఒక చక్కని ఉదాహరణ.

- టీమ్ examchamps.in

**పని ప్రదేశాల్లో మహిళల భద్రత - జాతీయ సదస్సు & SHe-Box ఆవిష్కరణలు**

కేంద్ర మహిళా మరియు శిశు అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఫిబ్రవరి 14, 2026న న్యూఢిల్లీలోని విజ్ఞాన్ భవన్లో 'పని ప్రదేశాల్లో మహిళల భద్రత' (SHe-Box) పై జాతీయ సదస్సును నిర్వహించింది.



### 1. SHe-Box అంటే ఏమిటి? (Sexual Harassment electronic Box)

- **నిర్వచనం:** ఇది పని ప్రదేశాల్లో లైంగిక వేధింపులకు గురయ్యే మహిళలు తమ ఫిర్యాదులను నేరుగా నమోదు చేయడానికి రూపొందించిన కేంద్ర ప్రభుత్వ **ఆన్‌లైన్ కంప్లైంట్ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టమ్**.
- **పరిధి:** ప్రభుత్వ మరియు ప్రైవేట్ రంగాల్లోని మహిళలందరికీ ఇది వర్తిస్తుంది.
- **ముఖ్య మార్పులు:** ఈ సదస్సులో SHe-Box లోగో, పోష (PoSH) వాలంటరీ కాంప్లైయెన్స్ చెక్‌లిస్ట్, మరియు **మిషన్ శక్తి యాప్**తో SHe-Box అనుసంధానాన్ని ప్రారంభించారు.

### 2. PoSH చట్టం - నేపథ్యం (Static GK Connection)

- **పూర్తి పేరు:** Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013.
- **నిబంధన:** 10 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది ఉద్యోగులున్న ప్రతి సంస్థలో తప్పనిసరిగా **ఇంటర్నల్ కమిటీ (IC)** ఉండాలి.
- **స్థానిక కమిటీ (LC):** అసంఘటిత రంగం లేదా 10 కంటే తక్కువ మంది ఉన్న సంస్థల కోసం ప్రతి జిల్లాలో లోకల్ కమిటీలు ఉంటాయి.

### 3. ముఖ్యమైన గణాంకాలు (Vital Statistics)

- **భాగస్వామ్యం:** గత ఆరేళ్లలో మహిళా కార్మిక శక్తి భాగస్వామ్యం (FLFP) **23% నుండి 42%కి** పెరిగింది.
- **SHe-Box నమోదు:** ఇప్పటివరకు **1.48 లక్షల సంస్థలు** ఈ పోర్టల్‌లో రిజిస్టర్ అయ్యాయి.

- **లింగ బడ్జెట్ (Gender Budget):** ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మహిళా సాధికారత కోసం ₹5 లక్షల కోట్ల కంటే ఎక్కువ కేటాయింపులు జరిగాయి.
- **ముద్ర లోన్లు:** ముద్ర యోజన కింద మంజూరైన రుణాలలో 70% **మహిళలకే** దక్కాయి.

#### 4. కొత్త ఆవిష్కరణలు (New Initiatives Launched)

- **PoSH శిక్షణ లింక్:** 'కర్మయోగి భారత్' పోర్టల్‌తో అనుసంధానం చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు పోష్ నిబంధనలపై శిక్షణ ఇవ్వడం.
- **కాంప్లైయెన్స్ చెక్‌లిస్ట్:** సంస్థలు మహిళల భద్రతా ప్రమాణాలను పాటిస్తున్నాయో లేదో స్వయంగా సరిచూసుకోవడానికి ఈ చెక్‌లిస్ట్ ఉపయోగపడుతుంది.
- **నేషనల్ వర్క్‌ఫ్లేస్ సేఫ్టీ ప్లాట్ఫామ్:** పని ప్రదేశాల్లో గౌరవప్రదమైన వాతావరణాన్ని కల్పించేందుకు జాతీయ స్థాయి ప్రతిజ్ఞను నిర్వహించారు.

#### పరీక్షల కోసం క్విక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
SHe-Box పోర్టల్	మహిళా మరియు శిశు అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో పనిచేస్తుంది
అనుసంధాన యాప్	మిషన్ శక్తి (Mission Shakti)
శిక్షణ ప్లాట్‌ఫారమ్	కర్మయోగి భారత్ (iGOT Karmayogi)
ముఖ్య నినాదం	వికసిత్ భారత్ @ 2047 లక్ష్యంలో మహిళల భద్రత కీలకం
సదస్సు వేదిక	విజ్ఞాన్ భవన్, న్యూఢిల్లీ

#### అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):

మెయిన్స్ పరీక్షల్లో "మహిళా సాధికారత - ఆర్థిక భాగస్వామ్యం" గురించి రాసేటప్పుడు, పని ప్రదేశాల్లో భద్రత అనేది కేవలం చట్టపరమైన అవసరం మాత్రమే కాదు, అది దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు వెన్నుముక అని పేర్కొనాలి. మహిళలు సురక్షితంగా ఉన్నప్పుడే కార్మిక శక్తిలో

వారి భాగస్వామ్యం పెరుగుతుంది, తద్వారా Viksit Bharat 2047 లక్ష్యం సులభతరమవుతుంది.

- టీమ్ examchamps.in

## భారత వ్యవసాయ రంగం - ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ (AI) విప్లవం

భారతదేశం వ్యవసాయాన్ని సాంప్రదాయ పద్ధతుల నుండి డేటా ఆధారిత 'ప్రెసిషన్ ఫార్మింగ్' (Precision Farming) వైపు మళ్ళించడానికి AI సాంకేతికతను వేగంగా అందిస్తున్నట్లుంటుంది. ప్లాన్ ఫోర్డ్ యూనివర్సిటీ నివేదిక ప్రకారం, AI పోటీతత్వంలో భారత్ ప్రపంచంలోనే 3వ స్థానంలో ఉంది.



### 1. వ్యవసాయంలో AI ఉపయోగాలు (Applications of AI)

- **సాయిల్ హెల్త్ (Soil Health):** శాటిలైట్ ఇమేజరీ మరియు డ్రోన్ల ద్వారా భూమిలోని పోషకాల లోపాలను గుర్తించడం.
- **వాతావరణ అంచనా:** రుతుపవనాల రాకను (Monsoon Onset) ఖచ్చితంగా అంచనా వేసి రైతులకు ఎస్ఎంఎస్ (SMS) ద్వారా ముందస్తు సమాచారం అందించడం.
- **తెగుళ్ల నివారణ:** పంటల ఫోటోలను విశ్లేషించి, తెగుళ్లను గుర్తించి తక్షణ నివారణోపాయాలను సూచించడం.
- **ధరల విశ్లేషణ:** e-NAM వంటి పోర్టల్స్ నుండి డేటాను సేకరించి, మార్కెట్ ధరలను అంచనా వేయడం ద్వారా రైతులకు మెరుగైన లాభాలు అందేలా చేయడం.

## 2. ప్రభుత్వ కీలక కార్యక్రమాలు (Major Government Initiatives)

- **భారత్-విస్తార్ (Bharat-VISTAAR):** బడ్జెట్ 2026-27లో ప్రతిపాదించిన బహుభాషా AI సాధనం. ఇది అగ్రిస్టాక్ (AgriStack) మరియు ICAR డేటాను అనుసంధానిస్తుంది.
- **డిజిటల్ అగ్రి మిషన్ (2024):** దీని కింద సుమారు 7.63 కోట్ల ఫార్మర్ ఐడీలను (Farmer IDs) సృష్టించారు.
- **కిసాన్ ఇ-మిత్ర (Kisan e-Mitra):** ఇది AI ఆధారిత చాట్బాట్. 11 ప్రాంతీయ భాషల్లో రైతులకు పథకాలపై సమాధానాలిస్తుంది.
- **నేషనల్ పెస్ట్ సర్వైలెన్స్ సిస్టమ్ (NPSS):** AI మరియు మెషిన్ లెర్నింగ్ ద్వారా 66 రకాల పంటలు, 432 రకాల తెగుళ్లను గుర్తించే వ్యవస్థ.

## 3. పంట భీమాలో AI పాత్ర (PMFBY Integration)

ప్రధానమంత్రి ఫసల్ బీమా యోజన (PMFBY) పారదర్శకత కోసం కింది AI సాధనాలను వాడుతున్నారు:

- **YES-TECH:** సాంకేతికత ఆధారిత దిగుబడి అంచనా వ్యవస్థ.
- **CROPIC:** పంట ఆరోగ్య స్థితిని మరియు నష్టాన్ని ఫోటోల ద్వారా అంచనా వేసే సాధనం.
- **WINDS:** వాతావరణ సమాచార నెట్వర్క్ వ్యవస్థ.

## 4. ఫ్యూచర్ ఫ్రేమ్వర్క్: IMPACT AI

వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ సూచించిన ఈ ఫ్రేమ్వర్క్ మూడు స్తంభాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది:

1. **Enable:** AI అభివృద్ధికి అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించడం.
2. **Create:** వ్యవసాయ స్టార్టప్ల ద్వారా కొత్త AI పరిష్కారాలను రూపొందించడం.
3. **Deliver:** ఈ సాంకేతికత క్షేత్రస్థాయిలో రైతులకు అందేలా చూడటం.

## పరీక్షల కోసం క్విక్ డేటా పాయింట్స్ (Quick Bits):

అంశం	వివరాలు
ఫార్మర్ ఐడీలు	7.63 కోట్లు (నవంబర్ 2025 నాటికి)
కిసాన్ ఇ-మిత్ర	AI చాట్బాట్ (11 భాషలు)
AgriStack	ప్రతి రైతుకు ఒక ప్రత్యేక డిజిటల్ గుర్తింపు (Farmer ID)
AI ర్యాంకింగ్	భారత్ ప్రపంచంలో 3వ స్థానం
IMPACT AI	వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ ప్లేబుక్ (అక్టోబర్ 2025)

### అభ్యర్థుల గమనిక (Analytical Point):

మెయిన్స్ పరీక్షల్లో "వ్యవసాయ రంగంలో సాంకేతికత" గురించి రాసేటప్పుడు, తమిళనాడుకు చెందిన రాజరత్నం కనకరాజన్ వంటి కేస్ స్టడీలను ప్రస్తావించాలి. AI ద్వారా నీటి వినియోగం తగ్గడమే కాకుండా దిగుబడి రెట్టింపు అవుతుందని, ఇది సుస్థిర వ్యవసాయానికి (Sustainable Agriculture) మరియు 'ఆత్మనిర్భర్ భారత్' లక్ష్యానికి ఎలా తోడ్పడుతుందో వివరించాలి.

- టీమ్ examchamps.in